

ארכיון M 49 E
3501- 4000

FRYD LEJBKA-3501= העד מספר בקצרה שאיכר הסתיר את משפחתו משך שנתיים - דבר דומה עשו השכנים

GOLDBERG LEJB -3502 – עדות כנגד LOBICZ מפקד ה- O.D. בגטו MIEDZYRZECZ ששיתף פעולה עם הגרמנים והתעלל ביהודים - **אחרי השחרור הוצא עליו פסק דין מות ע"י בית דין של 10 יהודים – העד היה צריך להוציא לפועל את פסק הדין אך האיש נעלם**

GRYNBLUM JAKUB– 3503- העד מספר על מחנה עבודה ב- MIELEC שהפך בשלב מסוים למחנה ריכוז

3504 – GROSS STANISLAW – עדות חסרת חשיבות !

DREIHORN TOBIASZ-3505= העד מספר על תלית יהודים בעוון "פשעים" שביצעו -OZORKOW -10.4.1942 -

ZELICHOWSKA ELZA - 3506= אישה נוצריה נכנסת יחד עם בעלה היהודי לגטו - 1940/42 WARSZAWA

SANDLER CELINA – 3508-3507 – העדה מספרת על פולניה שהצטרפה לבעלה היהודי בגטו WARSZAWA יחד עם שלושת ילדיהם – רק אחרי מותו היא עוברת לצד הארי וגם שם היא ממשיכה לעזור ליהודים ככל יכולתה – העדה מספרת שמצבה של האישה האצילה קשה היא רעבה ללחם ואחד מילדיה חולה שחפת – היא מצפה לעזרה ממוסדות יהודיים

JERZY-3509= אין פרטים נוספים - שיר שנכתב ליום הולדתה של בעלת הבית ELZA ZELICHOWSKA אצלה הסתתרה קבוצת יהודים, כפי שמתברר מתוך השיר

***3510-HELLER FELICJA-** העדה הייתה נערה צעירה בעיר LWOW כשפרצה המלחמה ב-1941 היא מתארת בדיוקנות את מצב היהודים בעיר ואת הפוגרומים שערכו האוקראינים - באקציות השונות שנערכו בגטו ב- 1942 היא הסתתרה יחד עם בני משפחה אחרים עד שהבית הוצת והם נאלצו לצאת- היא נשלחת בטרנספורט ומצליחה לקפוץ מהקרן

ORDOWER EUGENIA-3511= העדה על סף התנצרות - אחרי השחרור חזרה להיות יהודיה

***3512-BIRENFELD SELMAN-** קורות ילד יהודי, בן כפר בנפת RZESZOW השורד את השואה כרועה אצל איכרים

***3513-MATECKA KAROLINA -** ילדה בבית ילדים ב- OTWOCK מספרת קורותיה

***3514 - GOLDMAN ZBYGNIEW -** העד הוא ילד בעת מסירת העדות – הוא היה אצל משפחה פולנית גם לפני השחרור אך את סיפורו הוא מתחיל עם השחרור – **המשפחה שהחזיקה אותו הייתה עניה והוא מספר ש"אמו" הייתה נותנת לו יותר אוכל מאשר לקחה לעצמה – היא שלחה אותו ללמוד בבית ספר - הוא אוהב אותה ומתגעגע אליה - לבית הילדים היהודי נלקח נגד רצונו**

3515 - REITIG ABRAM - העד מספר על גירוש היהודים מ- HRUBIESZOW אל מעבר לגבול הסובייטי עדות זהה במס. 1515

*=3516 ROTTER SZLAMA - קורות ילד יהודי מ- WARSZAWA אשר נמלט מהגטו ושרד בין הפולנים

*=3517 STRAICHER MARIA - ילדה קטנה מוסרת עדות על קורותיה - דודה מצאה אותה רק בסוף 1947 והביאה אותה לבית ילדים ב- KRAKOW.

=3518 ZLATORICKI SZYMON - עם כניסת הגרמנים ל- JASZINOWKA הם שרפו את שכונת היהודים בעזרת הפולנים - העד מספר את קורות העיירה עד ליום חיסולה - 28/1/1943 - **העד מונה את כל שמות 50 היהודים ששרדו את השואה**

3519 - STRUSMAN SIMCHE - העד הוא יהודי שהיה בצבא האדום ונשבה ב- 1941 - למזלו הוא מצורף ליחידת בינוי גרמנית ונקלע לאזור החזית - הוא מצליח לברוח, מתגייס מחדש לצבא ונלחם עד הניצחון

*=3520 FENDRZUCH RYWKA - העדה דואגת לאחיה ואחיותיה הקטנים ומוסרת אותם לעבודה אצל איכרים באזור BIALYSTOK - **העדה מספרת שבזמן החיסול בעיירה MAKOW הטביעו את היהודים בנהר NAREW** - דווקא האח הצעיר ביותר גילה תושייה ושרד

=3521 RUBIN FEJGL - העדה מספרת על גטו PRUSZANY בקצרה מיום היווסדו - יוני 1941 עד לחיסולו - 28/1/1943

3522 - RUBIN FEJGL - העדה נשלחה למחנה BODY - היא מספרת על המחנה אליו נשלחה מ- AUSCHWITZ

3523 RUBIN FEJGL - העדה מספרת על "מצעד המוות" עד לשחרור על גדות ה- ELBA

3524 - PONASIEWICZ JOZEF - העד הוא פולני נשוי ליהודיה בעיר BIALYSTOK - הוא מתלבט כיצד להציל את אשתו - היא נשארת בגטו עד לחיסולו, קופצת מקרון הרכבת ומגיעה אליו ורק אז הוא מסדר לה מסתור ומציל אותה

3525 - KWATER DORA - העדה מספרת על קורות העיירה GARBATKE - ביולי 1942 מגיעה העדה ל- PJANEK שם היא עובדת במפעל לתחמושת שהתקיים עד אוגוסט 1944

3526 - PRYBUT ARIE LEJB - העד הסתתר אצל איכרים שונים בסביבת העיירה BRANSK - העד מספר בלשון ציורית את קורות קומץ היהודים שנמלטו מהעיירה ביום חיסול הגטו

3527 - FELLER IDA - העדה מספרת קורותיה בגטו BIALYSTOK - היא עבדה כמשרתת אצל KELLER הממונה על הגטו - **יש בעדות קטע אופייני המדגים כיצד נולדות אשלות - רופא שרוצה לעמוד על הלכי הרוח בין הגרמנים כדי ללמוד את הצפוי ליהודים - הוא מגיע אל העדה כדי להאזין לרדיו וקורא עיתונים בגרמנית ומגיע למסקנה המוטעית שיהודים נחוצים למאמץ המלחמתי ולכן הם ישרדו -**

3528 - FELLER IDA - העדה הייתה במסתור בתוך גטו BIALYSTOK לאחר חיסול הגטו יחד עם אנשים נוספים - המסתור לא מתגלה אלא רק אחרי שלושה חודשים וזאת עדות יחידה על יהודים מסתתרים בתוך גטו BIALYSTOK - **העדה מספרת על זוג עם תינוק שבכה במסתור וההורים העדיפו לצאת ולהסתכן ולא חנקו את ילדם - העדה רצתה לעזוב את**

המחבוא אך האחרים לא הסכימו מפחד שתחת לחץ של עינויים היא תגלה את המקום - אחרי שהתגלו הועברו לבית הסוהר - זאת עדות יחידה המספרת על יהודים בעיר BIALYSTOK בחודשים נובמבר - דצמבר 1943 - בסיום העדות העדה מספרת שכל הגברים והנשים שרוכזו בבית הסוהר הועמסו על קרונות רכבת לאחר שגזלו את הילדים מאימותיהם

=3529 - המסמך הוא סקירה של משפט שנערך ב-BIALISTOK נגד משתף פעולה עם הגרמנים ב - 18/3/1948 - נגזרו על הנאשם 15 שנות מאסר.

3530 - KLAINAT MULE – העד מתחיל את עדותו בנובמבר 1942 בעת שגטו BRANSK הוקף ע"י הגרמנים והוא מצליח לברוח ליער – בהמשך עדותו הוא מספר על מחבוא אצל איכרים המשלמים בשריפת כל רכושם על הסתרת יהודים - הצטיידות בנשק נוסך בטחון ומאפשר השגת מזון ליהודים השוהים ביער – העד מצטרף לפרטיזנים ולוחם בשורותיהם

=3531-ZAK CHONE-העד מספר על גטו PODBRODZIE

3532 – ZAK CHONE – העד נמלט מעיירת הולדתו PODBRODZIE באזור WILNA ושוטט ביערות וכפרי הסביבה – פרק זמן היה עם פרטיזנים – העד מגיע לגטו KOWNO ומשם לעבודה בעומק גרמניה

=3533-SLAWIK FAJWEL -יהודי מ-ZAMBROW מתאר בצורה בלתי רגילה את הלכי הנפש במסע ל-AUSCHWITZ והתרשמות ראשונה ממראות המחנה !!

***=3534-OSTROWICZ HENIEK-ילד מסתובב בכפרים כילד פולני - אזור KOSOWO - עובד אצל איכר עד 1946 - ב- 1948 הוא מבקש עזרה מה - Z.I.H. למצוא את משפחתו ולהשלים השכלתו**

=3535-GERBER SZMUL - פולני הסתיר את העד בסכנו את חייו - אחרי השחרור הפולני סבל משך שנים מאנשי הכנופיות על מעשהו - ZABLADOW והסביבה

=3536-SZPIGELMAM JADZIA - חברה במחתרת "הנוער הציוני" בגטו BEDZIN הברחת הגבול לסלובקיה עם יהודים נוספים - התחברות לפרטיזנים - מאסר ברוסיה באשמת ריגול

=3537-SINGER DAWID- על גירוש העד מ - BYTOM - 1938 -

=3538-DIAMENT MENDEL-העד מתאר את ארגון חיי הקהילה ב - KATOWICE - מזכיר שמות אנשים, משפחות ידועות ומוסדות ציבור שהיו קיימים לפני 1939

=3539-KRAKOWSKI ABRAM - העד מוסר סקירה תמציתית על מצב היהודים ב-KATOWICE לפני 1939

3540 - חסר ב - Z.I.H.

=3541-BRONER LEOPOLD+BRONER JETTI - בני הזוג מוסרים תמונה רחבה של קהילת BYTOM עד שנת 1938 חלק ראשון מספר על מצב היהודים לפני עליית היטלר לשלטון - חלק שני מספר על התקופה בין 1933 ל- 1938 שנה בה התרחש "ליל הבדולח" והם עצמם גורשו מ - BYTOM כאזרחי פולין בהתרעה של שעה

=3542-SZLEZINGER LUDWIK- העד גר ב-BYTOM, היה נשוי לאישה גרמניה שלא נטשה אותו ובזכותה נשאר כל העת בעיר - העד מונה את כל המגבלות שהטילו על היהודים עד

לשילוחם מגרמניה - 1942 - **הוא מוסר שמשפחות בנושאים מעורבים עם חצי יהודים ואפילו יהודים לרביע, נשלחו ב - 1944 למחנה ROSITZ**

KOCZI HULDA -3543 – העדה מספרת על ZABRZE

HINDENBURG - KOCZY HULDA-3544= העדה מספרת על התדרדרות מצב היהודים ב - HINDENBURG (ZABRZE) החל מעלית הנאצים לשלטון ב- 1933

KOCZY FLORIAN-3545= העד הוא גרמני שנשא יהודיה לאישה- **הוא מספר על הצרות שעשו לו והלחץ שהפעילו עליו כדי להתגרש מאישתו - הוא לא הסכים לכך ועקב כך סבל רבות - HINDENBURG**

GLICKSZTEJN IDA – 3546 - העדה מוסרת דוח על מצב בית הקברות ב- BYTOM - בית הקברות נמצא במרכז העיר והוא נשמר היטב - היא מוסיפה רשימה שמית של נפטרים ממחנה בסביבה

GOLDKOREN ITKA – 3547 – העדה נשלחה מ – SOSNOWIEC למחנה GRABEN - העדה מספרת על המחנה

DR. SCHIPPER JERZY-3548 - מעיד על פעולותיו של ראש העיר ב - TARNOW - 1939/1940

NAJMAN MOJZESZ – 3549 – העד מספר את קורות יהודי העיירה SEDISZOW

3550+

FRYDMAN SARA – 3551 – **העדה מספרת שמיד עם כניסת הגרמנים ל – TARNOPOL התקיימה אסיפה של אוקראינים בהשתתפות גרמנים בה החליטו על 10 ימי פוגרום בהם נרצחו 5000 יהודי העיר**

LIBERMAN REGINA – 3552 – העדה הייתה אחות בבי"ח יהודי בגטו ZAWIERCE - לפני הגירוש הגרמנים ציוו על הרופא היהודי לתת לחולים זריקת מורפיום כדי להמיתם

FREIBERGER JAKUB – 3553 – העד מוסר מידע הכולל שמות של כל מפקדי המשטרה היהודית ב - BEDZIN

LILJEN ICCHOK – 3554 * - **העד היה ילד בעת השואה בעיירה ZBARAZ אך הוא ראה הרבה והוא יודע לספר – הוא מספר על סוכן משטרתי פולני שמסר יהודים רבים לידי הגרמנים וגם את משפחתו שהתחבאה אצל הוריו של הסוכן – אותו פולני משרת כשוטר ב - WROCLAW בעת מסירת העדות (1948) עדות חשובה ליוצאי ZBARAZ !**

DZAMBOWA MARIA-3555= **עדות יהודיה המספרת אודיסיאה שלמה** בה הפולני שמציל אותה בחירוף נפש פעם אחר פעם מופיע כמלאך הגואל- היא מתחתנת איתו- בתוך העדות יש חלק המתאר את המצב ב - SANOK

SZWARC USZER-3556= העד מספר על מחנה ZASLAW מחוז SANOK - במחנה זה ריכזו יהודים מעיירות וכפרי הסביבה לפני שילוחם ל - BELZEC

SCHWARTZ-3557= העד מספר על העיירה TYRAWA WOLOSKA עד לפינוי - באוגוסט 1942 יהודים פונו ל - ZASLAW - העד היה O.D. - שוטר במחנה - ב- 13/1/1943 הוקף המחנה והיהודים הועמסו על קרונות ל - BELZEC - העד בורח ומגיע לפרטיזנים

3558 - IWLER HERMAN - העד מספר על העיירה USTRZYKI - היה איסור לקנות מזון אצל כפריים - הגרמנים איימו שאם ייתפש איכר המוכר חמאה ליהודי הוא ילקק לו את התחת - הגרמנים ריכזו בעיירה את יהודי הכפרים וירו בשני ילדים "כי הם מלוכלכים" - סמוך לראש השנה 1942 גירשו את יהודי העיירה ל - ZASLAWIE - לשם הובאו גם יהודים מ - SANOK, LESKO, BUKOWSKA, TYRAWA, BIALGOROD, כי שם הייתה תחנת רכבת - העד ספר 50 קרונות משא וקרן אחד לליווי - העד ואחיו ברחו והסתתרו בכפר JUROWCE אצל מכר אוקראיני - יותר מאוחר הלכו ליער והיו שם 17 חודשים עד לשחרור

=3559-GOTLIEB SZULEM- בעיר ZGIERZ היו ב- 18.000 יהודים - למרות המספר הגדול הזה פעם ראשונה מגיעה אלי עדות מהעיר הזאת - הסיבה נעוצה כנראה בעובדה שהיהודים גורשו לעיר LODZ כבר בנובמבר 1939 - ב-5/11/1939 הגרמנים כיתרו את העיר ונתנו ליהודים שעות של שעה אחת לארוז ולצאת- לפי דברי העד רק 2000 יהודים הגיעו ל - LODZ, היתר נפוצו בכל ערי פולין

3560 - LISZEWSKA WALERIA - עדות בלתי חשובה

=3561-RUDNICKA-PLATAU ELZBIETA- עדות כנגד רופא יהודי שניהל את בית החולים ב - PIOTRKOW שהתנהג בצורה שפלה ובבזית כלפי אחיו היהודים

3562 - ENGIELMAN ROMAN - העד מזהה שוטרים גרמנים שהיו מוצבים בגטו LODZ לפי תמונות שמציגים לפניו

3563 - DR LEON SZYKIER - עדות בלתי חשובה לחלוטין!

3564 - RZEPECKI - עגלון פולני מ- LODZ שהיה מגיע כל יום לגטו מזהה גרמנים לפי צילומים

3565 - WIECZNIK ZALMAN - העד התבקש לזהות שוטרים גרמנים שפעלו בגטו LODZ המופיעים בצילומים - הזיהוי כנראה לצורך עדות במשפט

3566 - OLSZTAJN KATRIEL - עדות זאת דומה לעדות הקודמת

3567 - ARONOWICZ ISRAEL - גם עדות זאת דומה

3568 - KRAJN MENDEL - עדות זאת כנ"ל

3569 - GRYNBERG MIRIAM - עדות כנ"ל

3570 - TAJTELBAUM SZJA - עדות כנ"ל

3571 - BORENSZTEIN SZMUL - עדות כנ"ל

3572 - ZILBERBERG MICHAEL - עדות כנ"ל

3573 - RUSS IZAK - עדות כנ"ל

3574 - חסר ביד ושם

AUSCHWITZ - I OSTROWIEC ,RADOM -העדה מספרת על CZARYSKA GUTA-3575=

3576 – WELTFRAJD MARIA - העדה הייתה בגטו WILNA ועם חיסול הגטו הועברה קודם ל- RIGA ומשם ל- DONDANKEN ב- LATWIA - עם פינוי המחנה הגיעה ל- STUTHOFF ו- MAGDEBURG - היא מספרת על כל המקומות הללו

3577 – BIALKOWSKA WERONICA - העדה היא נזירה – היא מספרת על הצלת יהודי בשם GUTERMAN שניספה אחר כך במרד הפולני ב- WARSZAWA

3578 - SZLAMKOWICZ BARISZ - העד מתאר את שחיתות הבכירים בגטו LODZ - **הוא מספר שבמחנה ריכוז BUCHENWALD היו יהודים תימנים שבויים מהצבא הבריטי (נובמבר 1944) – הוא ועוד יהודים מ- LODZ הלכו 5 שבועות ב"מצעד המות"**

=3579- SPANGLET NAFTALI - מעיד על האקציות בגטו TARNOW - העד ברח מהגטו ובעזרת ידידים חי במסווה ארי, מצטרף למחתרת פולנית ונשלח לארגן פלוגות פרטיזנים כפריים הנקראים "גדודי האיכרים" B.C.H.-

3580 - TAJTELBAUM MENDEL - העד היה עגלון בגטו LODZ והוא מספר שהיה נוכח ומתווך בין קצין גרמני לבין DR. WEJSKOPF שהיה אישיות ידועה בגטו – הגרמני התחבק עם היהודי נתן לו סכום כסף ואמר "זה כבר לא יארך זמן רב"

3581 – GOTTLIEB SZALOM - העד מספר על גטו LODZ – **הוא מתעכב על פכים קטנים הנותנים תמונה אמיתית של הזמן והמקום** – הוא מספר על יהודי ZGIERZ עיירה שכנה ממנה גורשו היהודים ל- LODZ – הם הוחזקו בבידוד כי לטענת הגרמנים הם חולי טיפוס – **בתוך העדות יש קטעים מעניינים מאד כגון: תיאור משפט שהתקיים בבית המשפט היהודי עם קטגור וסנגור ושופט – עדים הופיעו וניתן פסק דין של עונש מאסר – העד מוסר שהוא טיפל בעצמו בקבורת בתו הקטנה כדי להימנע מניתוח לאחר המות – לאורך כל העדות ישנם תיאורים בשפה פשוטה אך ציורית ומאד מדויקת - מתוך העדות אפשר להבין עד כמה שיתפו פעולה המנגנונים היהודיים למיניהם עם הגרמנים – היהודים בעלי השררה נהגו בשרירות ובאכזריות לא פחות מהגרמנים – ב-1944 העד הגיע ל- WARTA - העד שוחרר ב- CZESTOCHOWA – לכל אורך העדות הארוכה העד מוסר שמות של יהודים וגרמנים בתחנות השונות של חייו בדיוקנות מפליאה - אצל רבים מהיהודים הוא מצוין אם נספה או נשאר בחיים – **עדות חשובה ביותר על גטו LODZ !!!****

*3582 – KURZ IRENA - העדה מוסרת בהרחבה מסכת חיים של משפחה בגטו WARSZAWA – הם כבר היו ב- UMSCHLAGPLATZ והצליחו לצאת משם – העדה וילדתה יוצאות מהגטו שבוע לפני המרד – היא חיה עם הילדה במסווה ארי בעזרת פולנים – **העדה מספרת שבבית בו גרה פרץ קרב בין 11 יהודים מזוינים לבין הגרמנים שבאו לעצור אותם – כל היהודים נפלו – זה קרה ב- WARSZAWA בקיץ 1944 - העדה מגיעה עם הצלב האדום לשווייץ אך חוזרת לפולין ושם היא פוגשת לאושרה את ילדתה וגם את בעלה – **מתברר שלאחת מאלף עדויות יש גם סוף טוב !!!****

3583 - SZTARK WANDA - העדה הייתה נשואה לפולני ונפרדה ממנו אחרי כניסת הגרמנים ל- LODZ – היא שורדת בעזרת ידידים פולנים

3584 – GRYNBERG MARYLA - **העדה מספרת באריכות ובנימה אישית מאד את סיפור חייה החל מגטו LODZ ובהמשך במחנות אחדים – אחותה שהייתה יחד אתה מתה מרעב זמן קצר לפני השחרור – הרכבת בה מפונות האסירות מופצצת והעדה נפצעת**

3585 – FLEISCHER OSWALD - העד היה בגטו DROHOBYCZ בעת השואה - הוא מעיד נגד ראש המנהל הגרמני שהשתתף באקציות ורצח יהודים במו ידיו -

3586 – REIFLER MARKUS - עדות נגד איש S.S. האחראי לרצח יהודים ב-DROHOBYCZ והסביבה – ב-SAMBOR רצח 70 ילדים במו ידיו

3587 - LIEBER JONASZ - תוכן העדות כמו בעדות 3586

3588 - RAUCHER MENACHEM MENDEL - העד יחד עם אחרים עבד בהובלת אלפי גויות אל הקרמטוריום במחנה BERGEN BELSEN בימים האחרונים לפני השחרור

3589= - RAZIN LEA - העדה מספרת על האקציות בגטו KOWNO ועל הרציחות ב- PORT 9 מבצר בפאתי העיר - ב-1943 הגרמנים הביאו 15 יהודים ששרפו את שרידי הגויות - העדה מספרת על משפט שנערך למפקד המשטרה בגטו ולחבר יודנרט לאחר השחרור - הם נידונו למאסר ונשלחו לסיביר - העדה מספרת על מחנות PONIBESZ ו- ALKSUT - בקיץ 1944 נשלחו שרידי גטו KOWNO ל-STUTHOFF

3590= - GUTMAN ZLATA - העדה שהתה בגטו WISOKIE MAZOWIECK עד חיסולו - אחר מכן הסתתרה בכפרי הסביבה

3591 - JSMACH CHASIA - העדה מספרת תלאות המשפחה שברחו מהשחיטה בעיירה TIKOCZYN והתפזרו בכפרי הסביבה במסתור אצל איכרים - איכרים רצחו את בנה ואת בעלה והיא תבעה אותם לדין אחרי השחרור

3592= - SLAWIK FAJWEL - העד הגיע ל- AUSCHWITZ עם טרנספורט מ- ZAMBROW שהביא 4.000 יהודים – 200 איש בלבד נכנסו למחנה, כל היתר הלכו לתאי הגז - העד מתאר את התנאים במחנה ואת הסתגלותו אליהם

3593 - SZULKLAPER NACHEMJASZ - העד מספר על חיסול העיירה GRODEK BIALOSTOCKI

3594 - FELLER IDA - העדה מספרת ומתארת הרפתקאותיה לאחר השחרור על אדמת גרמניה כשהיא רוצה לחזור ל- BIALYSTOK כדי לחפש בני משפחה ששרדו

3595 - RAZIN LEA - העדה מספרת על WILKOWISK – רצח הגברים התרחש זמן קצר אחרי הכיבוש – חלק מהנשים הובלו ל- KOWEL והיתר נרצחו במקום

3596 - FELLER IDA - העדה מגיעה ל- AUSCHWITZ ועובדת במפעל לחומרי נפץ UNION - היא מזכירה את תלית 4 הנשים שסיפקו חומר נפץ לפיצוץ הקרמטוריום – היא יוצאת ל"מצעד המוות" ושורדת

3597= - FELLER IDA - העדה שהתגלתה בבונקר אחרי חיסול גטו BIALYSTOK נשלחת למחנה STUTTHOF - תיאור ציורי של המסע והמחנה

3598= - LEWIN JOSL - העד מספר את קורותיו המפותלות בעת השואה ב- ZABLODOWA ביער ובמסתור בכפרים - אזור BIALYSTOK

3599= - ZLOTORINSKI SZIMON - הכחדת יהודי JASZINOWKA וחיי העד ביער ובכפרי הסביבה

3600 - WOLF FAJWEL - העד מספר על מחנה KELBASIN משם הצליח לברוח ולהגיע לגטו GRODNE - ביום חיסול הגטו הוא שוב ברח ושרד בכפרים בסביבת יער עד LIPI CZAN

=3601 ESTROW MASZA - העדה מספרת את קורות יהודי DRISWIATY עיירה קטנה על גבול ליטא ולטביה - בעדות יש ידיעות על עיירות נוספות באזור

=3602 LOPATA PALTIEL - העד נולד ב ZABLUDOW ומספר על העיירה - **בת האיכר אצלו הסתתר מתאהבת בו והופכת לאשתו - אחרי השחרור, באביב 1945 הוא חוזר לכפר עם ידידים כדי לערוך מסיבה להצלתם - כנופיה מזוינת הורגת את כולם ושורפת את הבית - ניצולים רק העד ואשת האיכר עם ילדה קטנה**

3603 - BRENER MICHAEL - **העד התגייס לצבא האדום ולחם ב- STALINGRAD שם נפצע** - כאשר התחילה להתארגן הדיוויזיה הפולנית הוא מצטרף אליה ואיתה הוא נלחם על WARSZAWA - הוא שוב נפצע ואחרי החלמתו הוא מגיע עם הדיוויזיה עד BERLIN - הוא זכה לעיטורים ומדליות - בתום המלחמה הוא משתתף בקרבות נגד כנופיות לאומניות באזור BIALYSTOK

3604 - GARBER SZMUL - העד מספר על העיירה ZABLUDOW - הוא נדד בכפרים באזור BIALYSTOK והיה במסתור עד לשחרור

*3605 - FUKSMAN - העד מגולל פרשה של סחיטה מצד האומנת של תינוקו שנמסר לטיפולה תמורת כל רכושו - **בהתערבות בית המשפט הוחזר הילד לידי אביו אחרי השחרור**

3606 - חסר ב - Z.I.H.

3607 - OLESIA - מכתב שנשלח מגרמניה ע"י העדה שאנחנו יודעים רק את שמה הפרטי - הוא נשלח אל פולניה שכנראה הסתירה והיטיבה עמה - בפולנית הוא נכתב במעין חריזה אך הועבר לעברית בפרוזה

*3608 - KIRSZNER JUDITH - ילדה קטנה מספרת בלשונה את סיפורה האישי במקומות מסתור שונים בסביבת WILNA ואת קורות משפחתה - **העדות חשובה כי הילדה מתארת משחקי ילדים בתקופה זאת** - עדות זהה ב - 2077

3609 - חסר ב - Z.I.H.

*3610 - SZNEIDER BETTY - העדה היא האם של ALEKSANDER שנולד בגטו VILNO במרץ 1942 ולא נימול - **זוג פולני קבל אותו בגיל שנה וחצי וטיפל בו באהבה רבה - העדה ובעלה זכו לשחרור וקבלו את ילדם בחזרה**

*=3611 DOBRECKI SEWERYN - **עדות בלתי רגילה של ילד - למרות כל מה שעבר עליו נשאר ילד - קטעים מרגשים על משחקי ילדים**

*=3612 FINKELSTAJN ZOFIA - ילדה מ ROZYSZCZE מספרת על הגטו - פולנים הצילו אותה - עדות דומה במספר 2435

*3613 - HORN FAJWEL - העד הוא ילד ששורד כרועה בכפר - אחרי השחרור הוא נודד עד BERLIN ועד PARIS - **ילד בעל תושייה בלתי רגילה!** עדות זהה במס. 2223

3614 - עדות זהה ב - 2079

3615* - HIMELBLAU JOSEF - נער שנשאר לבד מכל משפחתו מספר את חוויותיו במסווה ארי ב - WARSZAWA - הוא סוחר בסיגריות לומד להסתדר עם חבורה של נערים שגם הם נערי רחוב - הוא מצא דודה בארץ ישראל ונוסע אליה

3616*=FREITUG PERL - חוויותיה של ילדה מ - SZIDLOWICZ שאיבדה את הוריה ואת ששת אחיה - נודדת ממחנה למחנה ושורדת

3617* - KRAUTHAMER ANDRZEJ - ילד כשרוני להפליא כותב לבד את עדותו - הוא כותב על כל מקומות המחבוא שעבר בהם ועל כל האנשים שפגש - הוא מנתח בכשרון נדיר את חוויותיו - מכל משפחתו נשארה סבתא והיא מצילה אותו מכל צרה - לפי דברי המראינת הילד מלחין, כותב, מוכשר מאין כמוהו - מסמך מרגש, חובה לקרוא !!!

3618*=GURSCHEIN SYDA - העדות נמסרה ב - 1948 כשהילדה הפכה כבר לעלמה צעירה - היא מספרת על הגטו ב - BORYSLAW - I NADWORNE - משפחה פולנית מצילה אותה ומשלמת על כך במות אחד מבניה - היא מאד קשורה למשפחה הפולנית אך רוצה גם לנסוע ולהיות עם סבתא

3619* - ZALKIND ARON - ילד מספר בכשרון את קורות היהודים בגטו WILNO - הוא היה בגטו עם אמו ואחיו הצעיר - העד הקטן מספר על משחקי ילדים בגטו

3620 - חסר ב - Z.I.H.

3621 - חסר ב - Z.I.H.

3622* - SALKIEWICZ CHANA - ילדה בת 12 מ - CHELM מצליחה לברוח בשעת אקציה יחד עם אחותה בת ה - 5 והן מגיעות ל - REJOWIEC - למחנה מגיעה ועדה רפואית ומורה על חיסון נגד טיפוס - ילדים קטנים זקנים וחולים מתים אחרי קבלת הזריקה - גם אחותה הקטנה מתה - העדה הקטנה שורדת את MAJDANEK ומחנות נוספים

3623*=BOJARSKA ANASTASIA - בחירוף נפשה הצילה העדה הנוצרית ילדה יהודיה משילוח ל - WILNA - 1941 - PONAR

3624* - KOPELMAN SEWER - ילד בן 8 מספר בתמציתיות אך בצורה ברורה את קורות המשפחה במסתור

3625 - חסר ב - Z.I.H.

3626 - KOZLOWSKI ICIK - העד מספר על העיירה GOLSZANY וגטאות נוספים בליטא - העד מספר על מחנות ובריחה ליער - אחרי השחרור גויס לצבא האדום ונפצע בקרב - הוא נכה וקבל אותות הצטיינות - עולה לארץ

3627 - חסר ב - Z.I.H.

3628=BIRGER BORIS - על שני צעירים בגטו KOWNO

3629* - ZUKER HERSZ - ילד מספר על העיירה RADUN ועל בריחת יהודים ליער בעת חיסולם במאי 1942 - הוא מצטרף ליחידת פרטיזנים מורכבת ברובה יהודים והוא מתאר עלילותיהם - העדות נקטעה

SILKES G. - 3631* - רושמת את האגדה על הילדה DINA HALPERN בת 13 שהוצאה להורג בתליה ב- MAJDANEK על בריחה מהמחנה

ZAJONC JANKIEL - 3632* - עדות של נער יהודי על ידידות מופלאה עם שני נערים פולנים, בניהם של האיכר אצלו הסתתרה המשפחה - הנער מספר על יציאת המשפחה ליער ומצוד גרמני - את משפחתו רצחו הגרמנים ואותו הצילו שני ידידיו הצעירים - עצוב ומרגש !!!

GOLDSZTAJN BASIA - 3633* - ילדה כותבת על עצמה שבוע לאחר שהגיעה לבית ילדים - היא הייתה בכפר ומישהו הלשין עליה - הגיעו גרמנים והטריחו עצמם עד למרעה כדי לחפש ילדה יהודיה - למזלה היא ידעה היטב את התפילות הנוצריות וזה הציל אותה

FRYMET DWOJRA-3634* - ילדה ניצלה ע"י פולנים - לא רוצה להיות יהודיה - היא נשארת אצל מציליה שנתיים אחרי השחרור- לבסוף משתכנעת וחוזרת ליהודים

KAUFMAN MONIEK - 3635 - לעד זה יש מספר עדויות מיוחדות במינן - הוא כותב בכישרון ובמצבים הקשים ביותר הוא מוצא את הצד המגוחך - בעדות זאת הוא כותב על BIRKENAU לשם הגיע מ- LODZ - הוא מספר על ROZENBLAT מפקד המשטרה של גטו LODZ שהאסירים עטפו בסדין וזרקו אותו חי לתוך הלהבות

BRAM MIRKA - 3636* - עדות מרגשת של ילדה קטנה - עדות זהה תחת מס. 408

NAJMAN IZIDOR-3637 - עדות זהה במס. 409

HOFFMANN HALINA - 3638* - העדה היא ילדה שאימה הביאה אותה אל כובסת המשפחה ב- CHRZANOW ובקשה שהיא תדאג לה - הילדה הופכת לבת בית וחולקת את גורלם - אחרי השחרור היא נפרדת מהם בצער רב

3639 - עדות זהה ב- 406

3640 - חסר ב- Z.I.H.

3641 - עדות זהה ב- 329

3642 - עדות זהה ב- 199

3643 - עדות זהה ב- 197

3644 - חסר ב- Z.I.H.

3645 - חסר ב- Z.I.H.

3646 - עדות זהה ב- 45

ROZENKRANC MENDEL - 3647* - העד מספר את קורותיו ב- HORODENKA תחת שלטון סובייטי, הונגרי, גרמני ותחת אימת האוקראינים - העד ברח והסתתר בכפרים עד לשחרור

WOSKOBOJNIK CHAWA - 3648* - העדה מתארת הרג בעיניים של 250 ילדים מתחת לגיל 10 בקיץ 1942 בגטו ROWNE - עדות זהה ב- 753

3649 - חסר ב - Z.I.H.

3650 - עדות זהה ב - 404

3651* - MGR. PINAJ ESTERA - RECHTERMAN - זהו מסמך שמקורו בגטו WARSZAWA והוא נכתב בזמן אמת בעת המצוקה הגדולה והרעב בגטו - הכותבת באה בטענות קשות למוסדות הגטו שהם מאפשרים ניצול של ילדים קטנים בידי מבוגרים לאיסוף נדבות וגניבות קטנות ברחובות הגטו - הקטנים זוכים ברחמי הצבור והאפוטרופסים המבוגרים גוזלים מהם את הכל

3652* - SZWARC FELA - העדה היא נערה צעירה שכותבת על האקציה ב - CHRZANOW - יולי 1942

3653* - BONIOWSKA NINA - מעידה על מרד גטו WARSZAWA - עדות זהה במספר 1528 ו-653

3654* - SIEMAN BRONISLAW - אימו כימאית ומשתתפת בעבודה מדעית ב - AUSCHWITZ - עדות זהה במספר 336

3655* - GEWANDTER LEON - ילד מספר על הישרדותו במסתור וביער - אזור ROHATYN - עדות זהה ב - 338

3656* - JAKUBOWICZ JANUSZ+JAKUBOWICZ WITOLD - שני ילדים אחים עוברים יחד מחנות ריכוז ועבודה ושורדים את מצעד המוות

3657* - LEWKOWICZ RENJA - ילדה ברחה מקרון רכבת - נודדת באחוזות כפריות ולבסוף מגיעה לעבודה במפעל "HASAG" ב - CZESTOCHOWA

3658 - חסר ב - Z.I.H.

3659 - ZYSMILCH HERSZEK - העד מתאר בקצרה בנית בונקר מוסווה היטב ביער - בעת מצוד הבונקר הציל את חייו

3660* - CYTRON MANIA - נערה הנמצאת בבית ילדים ב - CHORZOW מעלה בזיכרונה בכישרון רב מראות מהמחנה

3661* - SCHAJER NASTUSIA - נערה מעלה בזיכרונה רגע הפרידה מאמה לנצח

3662* - FAJGENBLAT ABUS - ילד מבית הילדים CHORZOW מספר קורותיו

3663* - SZORAK JAKOB - העד מתאר את יום השחרור

3664* - NACHTIGAL BEREK - ילד מתאר את יום השחרור - CZESTOCHOWA - 17/1/1945

3665* - BORENSZTEIN DAWID - העד הוא נער צעיר המתאר חוויה אישית בה הוכרע גורלו לחיים

3666 - PEIKAREWICZ JAKOB - בעדות מתואר בקצרה פוגרום שעורכים אוקראינים
בעיירה גליצאית אך לא מוזכר שם המקום

*=3667 SZPOREN ZISE - ילד מספר על TLUSTE והסביבה

*=3668 MINTZ ZOFIA - עדות חשובה - אימה מצילה אותה מכל מצב- עדות יחידה על הוצאה
מתא הגז והישארות בחיים- עדות מפורטת יותר במספר 2484

*=3669 KARMIOŁ PIOTRUS - עדות של ילד- עדות זהה תחת מספר 489

3670 - עדות זהה ב - 604

3671 - עדות זהה ב - 579

3672 - עדות זהה ב - 24

3673 - עדות זהה ב - 830

*=3674 HANSCHÉLES JANINA - יומן בלתי רגיל של ילדה בת 12 מגטו LWOW - בגרות
מופלגת- מסמך נדיר

3675 - אלמונית בשם JANKA - רשמים ממחנה נשים שלא צוין שמו - זהו כנראה קטע
מיומן שנכתב במחנה בו נהנו מחופש יחסי - העדה יודעת לבטא הלכי רוח, אורה,
תחושות

*=3676 GENZA EDWARD - ילד מספר על סכנת מות שריחפה עליו ועל הוריו שהיו
במסתור ב- LWOW ממש ימים לפני השחרור

*=3677 SZPOREN ZISE - העד הוא ילד המתאר בקצרה את קורותיו בעיירה TLUSTE
וכפרים בסביבתה

*=3678 GERSZT REGINA - ילדה מספרת על גירוש ונדודים עם בני משפחתה עד שנשארה
יחידה בחיים - עבדה בכפר בתור ארית עד לשחרור - TARLOW

*=3679 WAJSBROT POLA - ילדה קטנה מספרת בקצרה על LODZ

*=3680 WISNIEWICZ ANDRZEJ - ילד מספר - WARSZAWA - LEGIONOW

*=3681 SIEKIERKA WLADISLAW - העד שהיה בן 8 בשנת 1942 מספר על הישרדותו עם
הוריו ואחיו הקטן בין איכרים ליד STANISLAWOW כשאימו יוצאת לעבודה ולקבוץ נדבות
לקיומם

*=3682 ZALCMAŃ BER - העד הוא ילד המספר על גטו DEBLIN, השמדת כולם פרט ל -
100 יהודים ועל הישרדותו יחד עם אמו במחנות וביער

*=3683 SZTYBEL ABRAM - העד הוא בן 17 בעת מסירת העדות (1948) - הוא נמצא
בבית ילדים ב- WARSZAWA - העד מספר את קורותיו בעת השואה ב- KOMAROW
ובכפרי הסביבה - זאת עדות מרשימה כי היא מפרטת ומספרת על מצבים של חיי יום יום
יחד עם תיאור חי של הלכי רוח ומחשבות - בעדות מורגש צורך העד לשפוך את לבו
לפני מישהו לאחר הצטברות מעיקה של שתיקה רבת שנים - אהבת חייו אצל האיכר

שהציל אותו היה סוס אליו התקשר בכל נימי נפשו – הוא נשאר ביחסים קרובים מאד עם מציליו ומחשיב אותם כהוריו - עדות מרשימה !!!!!!!

=SZCZYRBA MIKOLAJ-3684 - פולני מספר על עזרתו לקבוצת פרטיזנים יהודים -
BORSZCZOW אזור TARNOPOL - עדויות בנושא זה: 681-2479

3685 - חסר במקור - Z.I.H.

=RAAB DAWID - 3686 - העד מספר על מעלליו של ראש העיר ב- RZESZOW העד נסע ל- ORANIENBURG בתוך קבוצה של 36 שענים - **מעיד על סדנאות לתיקון שעונים שהובאו מכל הארצות הכבושות**

=GOLDMAN MAJER-3687 - עדות נגד ראש העיר ב- RZESZOW שרצח יהודים במו ידיו

3688 - DR. HELER ASZER - עדות כנגד PAVLU הממונה הגרמני על גטו RZESZOW - העד היה כנראה חבר JUDENRAT

3689 - LESZCZOWER BENJUMIN - מעיד נגד ALBERTO PAWLU המושל הגרמני של RZESZOW

3690 - WIRSKI HENRYK + REICH M. - שני העדים מוסרים עדות כנגד המושל הגרמני של גטו RZESZOW

3691 - CELNER BECALEL - קטע קצר הממחיש את עבודת הכפיה שהוטלה על היהודים בגטו

3692 - **אסירי PLASZOW** בעבר כותבים מכתב ל - Z.I.H. ב - 1947 בו הם תובעים העמדתם לדין של פושעים יהודים שפעלו במחנה

*3693 - **GLEICHGEWICHT ROLAND** - העד הוא ילד בן 11 במוסרו את עדותו בבית הילד ב - OTWOCK - האב היה עיתונאי יהודי שהנאצים רצחו ב - 1939 ואמו היא פולניה - הוא לא היה בגטו אלא לביקורים אצל משפחת האב - בביתם הסתתרו קרובי משפחת אביו וכמה פעמים היו הלשנות ומאסרים - את הילד ואמו שחררו - הילד מדגיש שאבא היה יהודי וגם הוא יהודי

*3694 - **WEJNSTEIN RACHELA** - ילדה מספרת את סיפורה האישי - **היא הייתה רועה בכפר - גרמנים באו וחקרו אותה בעזרת מכות ואפילו יריות שתתוודה שהיא יהודיה ותגלה את מסתור ההורים אך היא לא נשברה**

*3695 - **ADIN JUREK** - ילד וורשאי מספר קורות המשפחה- הוא נשאר גלמוד ומחליט לעבור אל אומנתו הפולנייה בצד הארי - **היא מטפלת בו, דואגת למסתור ומוכרת את כל חפציה כדי לפרנס אותו**

3696 - MITELBAND DANUTA - זאת עדות של צעירה יהודיה שמצליחה לברוח לרוסיה עם נסיגת הצבא האדום ומגיעה עד לקווקז - עם התקדמות הגרמנים היא שוב נקלעת תחת שלטונם וחוזרת ל - WARSZAWA - בהמשך היא מספרת חוויות אישיות בנוגע לחייה במסווה ארי

*3697 - **SELCER MUSIA** - העדה היא ילדה בת 10 במוסרה עדות - היא נולדה ב- TREMBOWLA וזוכרת היטב את ימי השואה - **היא מתארת את חיסול הגטו בעיירה,**

את מקומות המסתור ואת סבא שמסתתר מתחת למיטה - הילדה ואמה מסתרות בשדה
וביער ונודדות בכפרים - עדות מרגשת !!!

3698* - STEINER MANIA - העדה היא ילדה בת 12 במוסרה עדות - היא מספרת על האקציות בעיירה BUSK ועל מקומות המסתור עד לחיסול הגטו - בהמשך המשפחה יוצאת לשדה וליער ומחליפה מקום בעת סכנה - **הם אפילו עשו להם מסתור בבית הקברות ושהו שם זמן מה בין הקברים - אחרי השחרור מתה אחותה ואמה עקב חולשה ומחלה - עדות מפורטת ובהירה - עצוב ומרשים !**

3699* - UNGAR ROZIA - העדה היא ילדה בת 12 המספרת על הוריה אך אינה מצליחה לזכור את שמם הפרטי - היא נמסרה על ידי אמה למשפחת איכרים בכפר ליד SANDOMIERZ - היא התקבלה כבת משפחה ואחרי תקופה של געגועים הרגישה מצוין בתוכה - היא הייתה אצל המשפחה 5 שנים ובשום פנים לא רצתה לעזוב אותם גם כשהתברר שאחות אמה חיה - **היא פחדה מהיהודים כי הם משתמשים בדם של ילדים נוצרים לאפית המצות !!!**

3700* - SZTOLZ HEDA - העדה היא ילדה בת 12 במוסרה את העדות אבל היא זוכרת היטב את מקום המסתור שאבא התקין ואת הפולנייה שהייתה מביאה מזון בלילות - עם חיסול גטו STRYJ הפולנייה מסתירה אצלה את כל המשפחה - **הילדה מספרת על קנאה שאחזה בה כשראתה דרך החלון כיצד ילדים משחקים בחוץ**

3701 - WEIGLER HERMAN - העד מספר על SASOW בשבועות הראשונים אחרי כיבוש העיירה

3702 - SZTRUMPF SZYMON - העד הוא יהודי כפרי שמסתתר עם משפחתו אצל איכר פולני - הוא מספר על איכרים בכפר שנתנו מסתור לאחיו ומשפחתו ואחרי זה רצחו אותם במטרת שוד רכושם - הוא מספר על איכרים נוספים שהשתתפו ברצח יהודים

3703=* - MITTLER LILITH MARLENA - סיפור של ילדה שנשארה בחיים עם הוריה - היא עושה ניתוח בלתי רגיל על החסר בשמחת הילדות והמעבר החד בין ילדות לבגרות **בנסיבות השואה - עדות חשובה - TARNOW !!**

3704* - ROZENBLUM LEON - עדות מעניינת של נער יהודי מ - WARSZAWA המספר על ההברחות לתוך הגטו, על המצב, ועל פרוץ המרד בזמן שהוא יצא לצד הארי לחפש מסתור למשפחתו - הוא נוסע לכפר ועובד אצל איכר - **העדות כתובה בכשרון !**

3705 - SPINDLER ARTUR - העד היה נוכח בעת רציחת 7 יהודים ע"י ROMMELMAN בגטו TARNOW

3706 - STIEGLITZ IZAAK - העד מספר על התנאים והעבודה במחנה MIELEC - הוא מונה את כל בעלי התפקידים במפעל להרכבת מטוסים - במחנה פרצה מגפת טיפוס והייתה סכנת חיסול - **הרופא היהודי ארגן חיטוי נגד כינים כדי להציל את האנשים אך הם לא שיתפו פעולה איתו**

3707 - MANSDORF IZAAK - העד מספר על המחנה ב-MIELEC אשר הועבר אחר כך ל-WIELICZKA

3708 - MIKOLAJEWICZ IZRAEL DAWID - עדות נגד שני שוטרים יהודים במחנה עבודה MIELEC

- MIELEC - METZENDORF HENRYK - 3709= על מחנה העבודה בתעשייה האווירית -
- RABKA - DATTNER ROMAN - 3710 - העד מוסר עדות נגד S.S. PROCH שרצח יהודים ב -
- = 3711 - עדות זניחה
- S.S. PISTREICH SZYMON-3712= עדות נגד איש
- SZECHTER SZMUL - 3713= שמות של כל הנאצים שפעלו בגטו KOLOMYJA - פרטים על שתי האקציות שנערכו בעיר ועל הרצח ביער SZEPAROWICE - 1942
- SZMEISER EDMUND -3714 - זהו תצהיר בחתימת עדים נוספים נגד איש משטרה יהודי BENCJA ROSENBAH שפעל ב - PLASZOW
- NATANSON JONAS-3715= על שני פושעי S.S. שפעלו ב - PLASZOW
- LOKAJ JUREK-3716= מעיד נגד אותם שני פושעי מלחמה - PLASZOW
- TRZESZNIOWER LEON-3717= מעיד נגד WALTER PROCH מפקד בי"ס S.S. ב - RABKA
- FARBER LEJB-3718= עדות כנגד מספר אנשי S.S. שפעלו ב - RABKA
- KESTENBAUM LEOPOLD-3719= נולד ב - 6/8/1926 ב - RABKA - העד הוא יליד RABKA ומספר על חיסול יהודי העיירה בידי מנהלי וחניכי בית הספר של ה - S.S.
- KATZ MOSES -3720 = עדות ראיה כנגד אחד ממנהלי בית הספר של ה- S.S. ב - RABKA שהרג במו ידיו 50 יהודים
- ISLER ANNA - 3721= הצלת העדה ומשפחתה בידי משפחה פולנית - KRAKOW
- BLASSBERG STEFAN - 3722 = העד הובא לעבודת כפיה בבית הספר של ה - S.S. בעיירה RABKA במרץ 1942 - הוא מוסר שהנהלת בית הספר השתתפה באקציות חיסול היהודים בעירות הסביבה - על בריחת אסירים מהמחנה נתלו 12 יהודים - הוא בעצמו הצליח לברוח באוגוסט 1942
- ZELINGER IZRAEL - 3723= מעיד נגד מפקד בי"ס של ה - S.S. ב - RABKA
- DERMAN JOSEF+SOFIA - 3724= העדים מוסרים חוות - דעת חיובית ביותר על LUDMILA ROMANOWICZ פולניה מ- KRAKOW שנתנה להם מחסה לאחר בריחתם מ- STANISLAWOW היא עזרה גם ליהודים אחרים מבלי לקבל גמול - היא סיכנה את חייה למענם כאשר הובילה אותם אל הגבול הסלובקי בהימלטם להונגריה
- DR. BIBERSTEIN +DR. MIROWSKI – 3725 - עדות לטובת רופא שעבד במחיצתם ב - PLASZOW
- RUFESSEN OSWALD JOZEF-3726= זאת עדות חשובה של דמות מוכרת בהיסטוריה של השואה - העד מספר בקצרה את קורותיו לפני הגיעו ל - MIR שם הפך למתורגמן מפקד המשטרה ולסגנו - הוא מזהיר את היהודים בפני אקציה, מעביר להם נשק ומעודד בריחה ליערות - עקב הלשנה של יהודי הוא נאסר- הוא בורח ומוצא מקלט במנזר לנזירות - הוא

מתעמק בברית החדשה ומקבל את ישו כמשיח - בחודש אוגוסט 1942 הוא נטבל - הוא מחשיב עצמו כנוצרי בעל לאומיות יהודית - הוא עלה לארץ וניהל מאבק על השקפתו זו

3727 - SCHNUR SCHAPSE - עדות כנגד מנהל עבודה פולני במפעל "KABEL" ב- PLASZOW

3728= - OCHS ABRAM - עדות כנגד שני אנשי S.S. שפעלו באזור TARNOPOL

3729= - BIALOGORSKI BRONISLAW - פרטים על מחנה KUROWICE ועל התעללות מפקדי המחנה באסירים

3730= - STERN JONASZ - העד מתאר כמה מראות דרמטיים ב- LWOW וב- JANOW בעת החיסול הסופי - אנשים בלעו רעל ציאנקלי והתאבדו בכיכר- קצין S.S. הכריז שכל מי שימסור את הרעל, יישאר במחנה - היו כאלה שהאמינו ומסרו - WILLHAUS שאל : מי רוצה לבלוע את הרעל ? רבים הצטופפו, WILLHAUS בחר בחורה צעירה ויפה והגיש לה אישית את הרעל, כעבור רגע היא נפלה ללא רוח חיים - העד מוסר עדות נרחבת יותר במספר 4689

3731= - STEIF BERNARD - עדות מפורטת על KRAKOW, על PLASZOW ועל ה- JULAG בסביבה - העד מגיע ל- HASAG ב- SKARZYSKO KAMIENNA - עם הפינוי הוא נשלח ל- BUCHENWALD - הוא מתאר את אימת המוות בשלב החיטוי והמקלחת כשהם חושבים שהם מובלים למות ושום הרגעה של האסירים הותיקים לא מועילה - העד מזכיר שהוא קרא ב- SKARZYSKO ספר שתיאר המתה בגז ב- TREBLINKA והופץ ע"י המחתרת (פעם ראשונה אני שומע על הספר י. כרמין) בספר מתואר יהודי אסיר ב- TREBLINKA שמעודד להיכנס למקלחת ואומר "היכנסו כי המים מתקררים"

3732= - SCHNEE HERMAN - העד מספר על שני אנשי S.S., רוצחי יהודי ZBARAZ

3733* - KEMPINSKA REGINA - צירי לידה תוקפים את העדה בזמן שהיא נמצאת על עגלה המובילה מגורשים מהכפר לגטו - ZAKLICZYN 1942 - הלידה מתרחשת בבקתת איכרה עניה - מכאן מתחילים נדודי העדה ובתה בכפרים שונים ובין אנשים שונים, לעיתים גם בחוץ בסערה ובשלגים - כל העדות ראויה לשיר הלל על אומץ לב כוח סבל שלא יתואר, אהבה נאמנה של אם הנלחמת על חיי בתה- העדות נקטעת אך אנו יודעים שהנס קרה והעדה ובתה ניצלו - מסמך מרגש ונדיר !! י. כרמין

3734= - OSTROWSKI MIECYSLAW - העד היה זמן רב במחנה JANOW - יודע לספר פרטים בלתי ידועים

3735= - BIRKENFELD JAKOB - העד היה עם משפחתו בגטו LWOW - באקציה שנערכה באוגוסט 1942 נלקחו להשמדה אשתו וילדיה - העד מתאר את שראו עיניו במחנה JANOW - העד יחד עם קבוצת אנשים מצליחים לברוח ליער

3736= - SCHUSS ABRAM - מעיד נגד מפקד מחנה JANOW

3737= - GOLDSTEIN LEJB+GOLDSTEIN SZYMON - עדות כנגד רוצח S.S. שפעל ב- BOCHNIA

3738= - HOFSTATTER JOZEF - מעיד כנגד איש S.S. שפעל ב- BIEZANOW

3739= - CHUDY STANISLAW - חיסול גטו KLEBUCK - הקמת מחנה GLIWICE - עדות של פולני מהכנסיה הבפטיסטית

PROKOCIM - GORECKI JULIAN-3740= עדות נגד LINDNER איש S.S. שפעל במחנה
SZWANOWSKI IGNACY-3741= אסיר פולני במחנה JANOW מעיד כנגד אנשי S.S. במחנה
PELTIN ADOLF – 3742 – עדות על עזרתו של פולני ב- KRAKOW - כל רכושו אבד עקב זה

SOBERMAN DORA – 3743* - ילדה קטנה מספרת על הישרדותה ביערות בתוך קבוצת
יהודים – תיאורים מדויקים להפליא – **בגרות של אישה, חיוניות של נערה, נסיון חיים של**
ישישה !!!

KRAKOW - **TYDOR HALINA-3744=*** - ילדה קטנה זוכרת מראות ומספרת -

3745 חסר במקור - Z.I.H

BIRKENFELD JAKUB - 3746 - העד מספר על נדודיו באוקראינה, הצטרפותו לפרטיזנים
והקרבות נגד הגרמנים

HERSTEIN CELLINA – 3747 – **העדה מספרת בשבחו של הכומר PTASZEK שסיכן את**
חייו ועזר ליהודים – הוא עזר למשפחתה והשיג לכולם ניירות אריים

LWOW - **LICHTMAN SALOMON-3748=*** - סיפור של ילד ששרד - אזור

PTASZEK KAZIMIERZ - BERESTYNSKA FRANCISZKA-3749= -העדה מציינת את עזרתו של
כומר הכנסייה העתיקה ב - KRAKOW - גם אחרים זכו לעזרתו ולעזרת אביו

" " " " -SILBER LUDWIK-3750=

KORMAN MIECZYSLAW-3751=* -ילד מ - BOBRKA מספר על מחבואים בכפרי הסביבה
יחד עם ההורים - הם מגיעים אל הפרטיזנים - **הוא מספר על אישה יהודיה שסחבה את**
ילדה על הגב כי היו לו רגלים קפואות - גם כשהיו צריכים לברוח הילד היה על גבה והיא
לא עזבה אותו

ZLOCZOW - TORCZYNER LEON-3752= מעיד כנגד WARZOG איש S.S. שפעל בגטו
ובמחנות ועיירות הסביבה - הוא הנהיג את רצח היהודים ורצח במו ידיו

SZLISEL JAKUB – 3753 - עדות חסרת ערך !

IGER IOEL-3754= -העד מספר על התקופה הראשונה אחרי הכיבוש ב- CZORTKOW -
1941 - העד מספר על יחידת חיילים סלובקים שנכנסו ראשונים לעיר (הכוונה כנראה
להונגרים - יוסלה כרמין)- ה - **GESTAPO מופיע בעיר ובעזרת היחידה הסלובקית**
תופסים 300 יהודים - הם מובלים ל-"יער השחור", 5 ק"מ. מהעיר ונרצחים

LITMAN MURAWCZYK - 3755= - העד היה במחתרת בגטו WILNA - היה פרטיזן בגדוד
WOROSZILOW שפעל באזור אגם NAROCZ - העד מספר על התרחשויות בגטו WILNO
ועונה בכנות על שאלון שהוצג לו על הפרטיזנקה - **הוא מספר על האנטישמיות ששררה**
ביחידות ועל הוצאות להורג של פרטיזנים יהודים

LODZ - KOIFMAN HERSZ-3756= מעיד נגד CHIMOWICZ שהיה CAPO ב - ובמחנות

3757 – ZWENGRADSKI CHANOCH - עדות זאת מתייחסת למעשיו של CHIMOWICZ לאחר
העברת מפעל המתכת יחד עם הפועלים היהודים ל - DRESDEN

=LODZ - CAPO שהיה CHIMOWICZ נגד DR. KLESZCZELSKI-3758=

=DIALOSZINSKA ADA-3759-העדה מעידה נגד CHIMOWICZ ALFRED מנהל רסורט
המתכת בגטו LODZ על יחסו האכזר ליהודים שעבדו במחלקה

=PUTERMAN SZAJA-3760- מעיד נגד CHIMOWICZ שהיה CAPO ב - LODZ ובמחנות

" " " " -PLONSKI HENRYK-3761=

" " " " -WEGRODSKI SZYJA-3762=

=BARNES LEON+BARNES EWA-3763-ישבו בבונקר בזמן מרד גטו WARSZAWA - הבונקר
התגלה ב- 3/5/1943 נשלחו ל- MAJDANEK , אחרי כן SKARZYSKO KAMIENNA

=WARSZAWSKI BEREK-3764- העד מפרט את קורות יהודי OSTROWIEC KIELECKI 1939
ועד חיסול הגטו ב- 1944

=BIALKOWICZ ISRAEL-3765- העד מתאר את החודשים הראשונים של הכיבוש - LODZ
- 1939

=BARKIN KALMAN SZMUL-3766-העד מספר שברח מ - BIALYSTOK עם פלישת הגרמנים
לברית המועצות - הגרמנים הסיגו אותו בעיר PARSOW - הפליטים ביקשו מקלט אצל
היהודים אך הם לא קבלו אותם כי הם פחדו להכניסם לביתם - הכומר GRABOWSKI
החזיק בביתו עשרים וכמה יהודים משך 6 ימים, והגן עליהם מפני הגרמנים - הוא האכיל
והשקה אותם והשיג להם רשיון מעבר ל - BIALYSTOK - העד מספר על האווירה בגטו
BIALYSTOK מתחילת הכיבוש הגרמני ועד סמוך מאד לחיסולו כאשר העד מצטרף לקבוצת
פרטיזנים יהודים שפעלו ביערות RAFALOW - סגנון הכתיבה עניני ובהיר - הוא מספר על
התארגנות תנועת ההתנגדות - הוא מספר על פסק דין מות שהוצא על ידי המחתרת על
שלושה מלשינים יהודים והוצא אל הפועל בקיץ 1943 - גם ה - JUDENRATH גזר עונש מות
על ביזת רכוש המגורשים ותלה שלושה יהודים

3767 - חסר במקור - Z.I.H.

=HILCZ L.K.-3768- הכחדת יהודי SAMBOR

=LUSTMAN ANNA-3769- מעידה על פשעיהם של שני אנשי S.S. שפעלו ב - DROHOBYCZ

=KREMER BERNARD-3770-יהודי רצען ששרד בזכות מקצועו מספר את תלאות יהודי
BORSZCZOW

=SENDLAK STEFAN – 3771 – העד הוא פולני מארגון העזרה ליהודים : ZEGOTA – הוא
מספר על התכנון לפרוץ למחנה PIOTRKOW – שלא בוצע – כפעולה משותפת בין
המחתרת הפולנית לבין האסירים במחנה

=GUTMAN ADAM-3772-העד מספר על מחנה עבודה GRUNHEIDE

=RIEGER HERMAN-3773- מעיד על האקציות בגטו SAMBOR ורציחת היהודים ביער
RADLOWICE

- 4/7/1941 - TARNOPOL - הפוגרום ב - HIRSZBERG SALOMON-3774= ע"ד
- BROM JOZEF – 3775 - העד מוסר על קיום מחנה עבודה של יהודים ב- ZAKSZOW עד
1943
- WEIGLER HERMAN-3776= - העד מספר על יהודי SASOW עד שעברו ל - ZLOCZOW -
דצמבר 1942
- WANDER CHAIM-3777= - העד מוסר שביום שחיסלו את מחנה SASOW ורצחו את היהודים -
23/7/1943 - הצליחו לברוח 180 יהודים
- URBANSKI JOZEF-3778= - העד מספר על אכזריותם של כמה אנשי S.S. שפעלו
ב - KOLOMYJA
- SCHIFF RUTH – 3779 – העדה מוסרת שמות פושעי מלחמה שפעלו ב- BORYSLAW
DROHOBYCZ - I
- DR.KAGAN ZOFIA-3780= - לעדה טענות קשות נגד CHIMOWICZ ה - CAPO מ - LODZ
- WEREBEJCZYK SZLAMA - 3781 - עדות נוספת נגד ALFRED CHIMOWICZ מנהל מפעל
המתכת בגטו LODZ - העד מאשים אותו בשחיתות והתאכזרות לאחיו היהודים
- GOSTROWSKA STANISLAWA-3782= - פולניה שהצילה שני ילדים יהודים מבקשת עזרה כי
מצבה הכלכלי קשה
- 3783 - חסר במקור - Z.I.H.
- MGR . ULREICH SZOLDER ANNA - 3784= - העדה מתארת את האקציה ב- ZLOCZOW
- 29/8/1942
- ROTTER RUNIA-3785=* - ח"י העדה עם אימא בגטו ובצד ה"ארי" - LWOW
- FITERMAN IRENA-3786=* - שהותה של העדה כשהייתה ילדה קטנה אצל הורים מאמצים
בכפר ליד LUBLIN - ייסורי הפרידה מהם אחרי המלחמה
- GRINER FAJWEL-3787= - העד מספר על איכר באזור OSTROWIEC שהסתיר בביתו 17
יהודים - לאחר השחרור האיכר נאלץ לברוח מכפרו בגלל מעשה זה ועבר לגור בעיר
OSTROWIEC
- GERSZONOWICZ IZRAEL-3788= - עדות על קורות העיירה – ASZAKOW עזרת פולני
שהסתיר את העד ועזר ליהודים הכלואים בכנסיה
- ZOHN MARIA-3789= - קורות העדה בצד "הארי" של LWOW ובתא הנידונים למות בכלא -
עדות חשובה מאד !
- DR. POZNANSKI JAKOB – 3790 – עדות על פולני שעזר ליהודים ועקב זה הוא עצמו נחשד
ביהדות - LODZ
- SKOTNICKI JERZY – 3791 – העד מספר על עזרת פולני למשפחתו וגם ליהודים אחרים -
LODZ

=3792- RAPAPORT JAKOB+ABRAM- שני העדים, אב ובן, מוסרים עדות לטובת פולני שנאסר בימי המשטר הקומוניסטי, בנוגע לעזרה שהוא הגיש להם וגם ליהודים אחרים בגטו LODZ

=3793- FRIEDMAN-ROSLANIEC BRONISLAWA - עדות בנוגע למעשיו של יהודי משתף פעולה בבית המלאכה של SCHULZ בגטו WARSZAWA

3794 - PRZEMYSŁOWSKI MEJR - **העד משבח את יחסו של פולני בעיירה OSZAKOW שעזר לעד וגם ליהודים רבים אחרים שלא על מנת לקבל פרס**

=3795- HEILIG MATES - מעיד נגד רוצחי S.S. שפעלו ב- BORYSLAW

=3796- LEWANDOWSKA STANISLAWA - העדה היא פולניה שהייתה עדה לרצח יהודים בידי אלה שהסתירו אותם - PIETROWICE ליד LODZ

3797 - GERTLER DAWID - מכתב בנוגע ליהודי לודזאי שנתן עדות לטובת פושע מלחמה העומד לדין - היהודי מכחיש את אמיתות הדבר

=3798- GOLDBERG DAWID- מכתב על נסיבות מותם של שני יהודים מ- LODZ

3799 - HARKOWI ANIELA - ניצולה מעידה על מסתור אצל פולני בוורשה - יחד איתה היו עוד שלושה יהודים - הם היו אצלו כמעט שנתיים

3800-3801 - חסר במקור - Z.I.H.

=3802- SEDLAK STEFAN- העד מספר על קיום ועד לעזרת יהודים מ- ZAMOSC ו- LUBLIN שהסתתרו ב- WARSZAWA

3803 - חסר ב- Z.I.H.

3804 - OLCZAK IRENA - עדות זניחה

3805 - PROKOPOWICZ WLADISLAWA - פולניה הסתירה בביתה אח ואחות שנצלו

=3806- NASIBIRSKA ROZIA- העדה מוסרת פרטים על מצב היהודים ב- IZBICA

=3807- FERLEGER ISRAEL- תולדות גטו LODZ מתחילת קיומו ועד סופו לפרטי פרטים - מחנות שונים ומצעד המוות

3808 - חסר ב- Z.I.H.

3809 - IWANSKI HENRYK - **עדות רשמית מאושרת בידי נוטריון על פעילותו של IWANSKI HENRYK המכונה "BYSTRY" במחתרת הפולנית לעזרת היהודים ולעזרת ארגון המרי היהודי - העדות כוללת עדויות של יהודים ופולנים אחדים**

3810 - חסר במקור - Z.I.H.

3811 - RADZINER MOSZE - העד היה מנהל מפעלי הברזל בגטו LODZ - הוא מוסר חוות דעת חיובית על גרמני הממונה על המפעל

WEGRODSKI SZYJA – 3812 – עדות זניחה

WEINSTOCK JOZEF-3813= -קורות העד בגטו BOCHNIA ובמחנה SZEBNIA

AJZENSZTADT FANNY – 3814 – עדות על עזרת הפולנים ב - WARSZAWA

KRUSZEWSKA WLADYSLAWA-3815= -פולניה מספרת שהחביאה יהודים

DR. KROLL JAN - 3816 - **העד היה בגטו WARSZAWA בזמן המרד- הוא מעריך ש- 70 % מיהודי הגטו היו מוכנים להשתתף בהתנגדות אך לא ידעו למי לפנות - רושם רב עשו פסקי דין מות שבוצעו במלשינים ומשתפי פעולה כהכנה לבאות - הוא גם מספר על מקרים שחייילים גרמנים הצילו ילד והעבירו אותו בתוך ארון מתים והבריחו אישה בתוך חבית - את העד הסתיר סנדלר פולני שמוסר את העדות הבאה**

KUCZYNSKI WLODZIMIERZ - 3817 - העד מספר על עזרתו למספר יהודים ביניהם היה DR. KROLL

MERMELSTEIN FILIP – 3818 - העד מוסר מידע על רוצחי יהודי BORYSLAW

MERMELSTEIN FILIP - 3819 - העד מבקש מה - Z.I.H. לעזור לו בחיפוש אחרי CAPO יהודי שגרם למות בני משפחתו

EDIT KLARA - 3820 - עדות בנוגע לרוצחי יהודי DROHOBYCZ

ALAMUCKI BOLESZAW- 3821= -**העד מוסר סקירה מצוינת של תחילת התארגנות בתי המלאכה לתפירה בגטו LODZ - עם סגירת הגטו באפריל 1940 נמצאו כמה חייטים שהתארגנו לפתיחת מתפרה כשכל אחד הביא את מכונת התפירה שלו מהבית - תוך זמן קצר קמו בתי מלאכה בתחומים שונים - העד מספר גם על הדואר ובנק שגם הם פרי יוזמתו של מארגן החייטים WARSZAWSKI DAWID - עדות מעניינת !!**

KWIL WLADISLAW - 3822 - עדות לא ראויה !

GWIAZDA WLADYSLAW - 3823 - עדות לא ראויה !

GOLIAN ANNA - 3824= - **פולניה עניה מצילה אם ובתה ומתחלקת איתן בפת לחמה**

KORCZYN FRIDA – 3825 - העדות עוסקת ברציחות GOETH ב- PLASZOW

SCHEINBACH JAKOB-3826= - עדות על פשעיו של AMON GOETH ב- PLASZOW

" " " -HONIG DANIEL - 3827=

" " " -SILBIGER ZYGMUNT -3828=

" " " ZUCKERBROD IZAAK - 3829

" " " -KREMER ANNA -3830=

" " " -KORN MARIA -3831=

"	"	"	-BROJDER JOSEK -3832=
"	"	"	SCHWIMER ESTERA -3833=
"	"	"	SPOKOJNY JULIUS -3834=
"	"	"	- KEMPLER JOZEF-3835=
"	"	"	-SPIELMAN CHAIM-3836=
"	"	"	BLEIWEIS SZMUL – 3837

FRIEDMAN KALMAN-3838= - העדות ניתנה בפני חוקר תובע אמריקאי - מוסר על פשעי
 GOETH AMON ב-PLASZOW להם היה עד

LEWKOWICZ JOZEF – 3839 – העד מספר על פשעיו של GOETH ב – PLASZOW – הוא
 יודע לספר גם על השתתפותו של GOETH באקציות שנערכו ב – TARNOW ו- BOCHNIA

HUPPERT MONIEK-3840= -עדות ראיה על מעשיו של GOETH ב- PLASZOW - בן דוד של
 העד נורה בפקודתו

SARNA CHAIM-3841= - עדות על פשעי GOETH ב- PLASZOW

SZLAMOWICZ CHAIM-3842= - עדות כנגד GOETH - העד ראה כיצד GOETH רוצח 50 איש
 ביום כיפור 1943 ביניהם גם את אביו

JURISTA BEREK – 3843 - עד ראיה מוסר על פשעיו של GOETH - PLASZOW

"	"	"	JURYSTA HENIEK-3844=
---	---	---	----------------------

"	"	"	WASSERMAN MAURYCY-3845=
---	---	---	-------------------------

"	"	"	-KANT SAUL-3846=
---	---	---	------------------

"	"	"	-HUPPERT JUDA-3847=
---	---	---	---------------------

"	"	"	-SZLAMOWICZ NATEK-3848=
---	---	---	-------------------------

"	"	"	ZELMANOWICZ MORITZ-3849=
---	---	---	--------------------------

"	"	"	SARNA MONIEK – 3850
---	---	---	---------------------

KRAKOW+	"	"	"	-SARNA JUDA-3851=
---------	---	---	---	-------------------

"	"	"	"	-RYBA SZAJA-3852=
---	---	---	---	-------------------

"	"	"	"	VOGELHUT HENRYK - 3853
---	---	---	---	------------------------

"	"	"	"	-WARENBERG LEON-3854=
---	---	---	---	-----------------------

"	"	"	"	- DERDIK SZYMON-3855=
---	---	---	---	-----------------------

" " " -FRIEDMAN FELICJA-3856=
" " " -POZNER BARUCH-3857=
" " " -STOPNICKA LUSIA-3858=
" " " -SALZBERG CHAIM-3859=
" " ZIMET DAWID + GOTZLER MINA – 3860=

הוא - FINKIELSTEIN JOZEF – 3861 - העד מוסר עדות מפורטת ביותר על מחנה SZEBNIE - הוא היה בין הראשונים שהגיעו למחנה ושהה בו עד חיסולו הסופי **עדות חשובה על המחנה !!!**

JANOW - FRANK MAKSYMILJAN-3862= עדות נגד שני פושעי S.S. שפעלו במחנה

**3863* - LANGER ALICJA - נערה מספרת קורותיה שעברו בין מסתור למסתור ובין
סחיטה לסחיטה**

ZONABEND ARON - 3864 – עדות קצרה נגד איש GESTAPO

HALPERN MARKUS – 3865* - נער מספר על מקומות מסתור אצל איכרים בסביבת העיירה BOCHNIA - דודו נרצח אחרי השחרור בידי כנופיות

WASSERSTRUM DAWID-3866=* -ילד מספר על הישרדותו ביערות וכפרים באזור DABROWA

BLEIWEISS USZER-3867= - מעיד נגד GRZIMEK סגן מפקד מחנה SZEBNIA

LEWI EWA-3868=* -ילדה קטנה מספרת סיפורה - מזכירה גרמני שערק מהצבא ועזר ליהודים במחנה PLASZOW (ידיעה שכבר מוזכרת בעדות אחרת) - העדה ואחותה הקטנה ישבו בתא בבית סוהר MONTELUPICH

OBERLANDER FILIP-3869= - העד נותן עדות נגד S.S. MINKUS שפעל באזור DROHOBYCZ ורצח יהודים במו ידיו

" " " " " - BRASELITER SALOMON-3870=

PLASZOW - AMENT HERMAN-3871= -מעיד על שני רוצחי S.S. שפעלו ב-

" " " " - SPIRA JAKOB -3872=

JANOWSKI - STROMER MARK -3873= על מחנה

BRONER SABINA - 3874= - העדה מספרת על משפחה פולנית ב- WARSZAWA שהצילה והסתירה 6 יהודים שברחו מהגטו הבוער - הם נוספו על 4 שהסתירה מקודם

3875/6 - חסר במקור

GOTHOLC MIRIAM -3877= -העדה מתלוננת על מנהל עבודה יהודי שמתעלל ביהודים- OSTROWIEC KIELECKI

DROHOBYCZ - FLEISCHER OSWALD -3878= מעיד על מעשיו של ראש הגסטאפו ב-

3879 - חסר במקור

LUKOW - SYLBERSZTEJN ABRAM-CHAIM -3880= העד מספר על

3881 - חסר במקור

TLUSTE - FIDERER CHANA -3882= העדה מספרת על שוטר אוקראיני שהיה אימת גטו

TLUSTE - HERMAN CIL I- 3883= העדה מספרת על שוטר אוקראיני שהיה אימת גטו

" " - SCHWITZER PEPY - 3884=

DR. SOBOL DAWID-3885=* - העד מוסר פרטים על גטו LWOW, על האקציות שהתרחשו בו ועל אנשי ה- S.S. שניהלו אותן. בין היתר הוא מעיד על אקציה נגד ילדים במרץ 1943 - **בחוזרם מהעבודה הורים נוכחו לדעת שהילדים נלקחו ואז התרחשה התאבדות המונית כשהם קופצים מקומה רביעית של בניין "UNTERKUNFT"**

TLUSTE - LANDMAN RACHELA-3886= העדה מעידה נגד השוטר מ-

3887 - SZULMAN MOJZES - העד מספר שהיודנרט הראשון שהוקם ב- TLUSTE וויתר על "הכבוד" כשהתברר לו שהוא צריך לשתף פעולה לרעת היהודים ואז הוקם ועד שני - לעיירה הובאו גם כמה מאות יהודים מהונגריה - **ב- LISOWICE נצלו 210 יהודים בזכות מנהל העבודה הגרמני**

TLUSTE - KENIGSBERG MARIA-3888= מעידה כנגד SCHAB שוטר אוקראיני, אימת גטו

TLUSTE - GLIK BERL-3889= עדות נגד השוטר מ-

TLUSTE - KENIGSBERG HILARY-3890= מעיד נגד שוטר אוקראיני ב- שרצח עשרות יהודים

TLUSTE - SZPIGIEL MOJZESZ-3891= העד מספר על גטו TLUSTE ומעיד נגד SCHAB שוטר אוקראיני אכזר, אימת הגטו

SMOLAR GRZEGORZ-3892= העד מספר על איש S.S. מפקד גטו {BIELORUS} MINSK

GRYNBERG MIECYSLAW-3893= רופא יהודי מתלונן כנגד רופא יהודי אחר - שניהם היו בגטו PIOTRKOW TRIBUNALSKI

DR. CHWAT STEFAN-3894 - העד מוסר עדות כנגד רופא יהודי שניהל את בית החולים ב- PIOTRKOW ובעת מסירת העדות נמצא ב- SCHWEIZ - הטענות על התנהגות הרופא חמורות

DR. GLATTER JOZEF - 3895 - גם עדות זאת כמו שתי העדויות הקודמות מתיחסות להתנהגותו של DR. JAKUBOWICZ בגטו PIOTRKOW

3896 – WIKSEL HERMAN - העד מתיחס לשמועה על התיחסות לא נאותה של MICHL WANG ליהודים ב - STRYJ - העד שולל את השמועות בנוגע לגטו STRYJ אך מאשר שסיפרו לו על התנהגות נבזית של WANG לאחר שהבריח את הגבול להונגריה

3897 - חסר במקור

3898 – WELKER ARON - העד מספר על מעלליו של קצין הגסטאפו GABRIEL ב-SAMBOR ב-1943

=3899- DR. KAUFMAN HERMAN - העד מספר על התנסויותיו בעת השואה - למזלו רוב הזמן חי בתנאים סבירים

3900 – KORNFIELD HENRYK - עדות זניחה

=3901- KORNFIELD LUDWIK - עדות בלתי חשובה לחלוטין

3902 – PROF. ZADERECKI TADEUSZ - עדות נגד קצין S.S. שפעל ב - LWOW

=3903- DR. GRABIEC IGNACY - העד מוסר פרטים על פשעיהם של שני אנשי S.S. שפעלו באזור BORYSLAW

3904 – DR . GRABIEC IGNACY - עדות נגד HENRYK NEMEC פושע מלחמה שפעל ב- BORYSLAW

3910-6-7-8-3905 - חסר במקור

3911 – SOBKOWICZ ANTONI - העד מזהה על פי צילומים את מפקד ה - SCHUPO. ב- STREEGE : STANISLAWOW - הוא מוכן להעיד במשפט

3912 - חסר במקור

3913 - LINDNER JOZEF - העד מספר שזיהה בתמונות שהוצגו בפניו את שני אנשי הגסטאפו שניהלו את גטו STANISLAWOW והיוו את אימת יהודי הגטו

3914/5 - חסר במקור

3916 - FINKELSTEIN JAKOB - העד מתאר את מעשי האכזריות של DOLF קצין S.S. שפעל ב - BELZEC - ב - HRUBIESZOW וב - LUBLIN

=3917- BIALYWLOS SAMUEL - עדות כנגד OTTO FRIEDRICH איש GESTAPO שניהל את כל האקציות בעיר GORLICE והסביבה

3917? - אלמוני - העד האלמוני מונה לפי הסדר את הרציחות ב - STRYJ - עדות נגד שני מפקדי S.S. GABRIEL ו - LANDAU שניהלו את חיסול יהודי הגטו ומחנות הסביבה

3918 - WEINBERG ANNA - העדה מספרת על קצין S.S. SCHWAMBERGER רוצח יהודי PRZEMYSL דברים נוראים - ליהודים שהתגלו בבונקר הוא מבטיח את החיים אם יאכלו את צואתם - לאחר שבצעו את המעשה הגועלי שדרש הוציא אותם להורג בבור ההריגה - העדות ניתנה במשפט

ROZWADOW - SZWARC ADOLF - 3919 - עדות נגד אותו SCHWAMBERGER על מעליו ב-

MIELEC - SECEMSKI MONIEK - 3920 - עדות נגד אותו קצין על רציחות במחנה

DR. GOLDBERG EDMUNT - 3921 - עדות במשפטו של SCHWAMBERGER על רציחות
STALOWA WOLE במחנה

PRZEMYSL - DAWIDOWICZ ERWIN - 3922 - עדות נגד אותו קצין על רצח ב-

STALOWA WOLE - POREBA ADAM - 3923 - עדות נגד SCHWAMBERGER על רציחות ב-

PRZEMYSL - EICHNER BENJ - 3924 - עדות נגד אותו קצין על מעשיו ב-

LUDMERER ALICE - 3928 - עדות נגד ANTON BRANDT מארגן השילוחים
WARSAWA - מ

DR. SCHWEIG JOSEF - 3935 - העד מתאר את אקצית קיץ 1942 ב-
WARSAWA המנוהלת בידי ANTON BRANDT

HENRYK ROSEN-ROSACKI - 3939 - העד מספר על חלקה של המשטרה הגרמנית
STRYJ בחיסול יהודי

FALIK MOSES - 3940 - העד מספר על חיסול יהודי STRYJ

STRYJ - SOBOL ARTHUR - 3941 - העד מספר את תלאות היהודים ב-

3943 - אלמוני - רשימה של 40 יהודים הנמצאים ב-
BIELSKO בספטמבר 1948 - כמעט
כולם מוצאם ממקום אחר - ביום שחרור העיר נמצאו בה 70 יהודים - אוגוסט 1944

TEPERMAN SIMCHE-3944= - העד מספר על העיירה BIELSK PODLASKI עד החיסול
בנובמבר 1942

FAKTOR R.-3945= - העדה מוסרת על אקסהומציה של חמישה יהודים בני העיירה ORLE
כדי להביאם לקבר ישראל - הם נרצחו שבועיים לפני השחרור

TUCHWEBER MORDCHAJ-3946= - העד מספר על קורות היהודים ב-
LOMZA - הוא מספר על 3000 יהודים שנהרגו בהפצצות הגרמנים עם פרוץ המלחמה - **לאחר מסע רגלי ונסיעה ברכבת הם מובלים כביכול לגבול הסובייטי אך בקרבת SOBIBOR הם נרצחים בריות - ינואר 1940 - העד נמצא מתחת לגויות שנפלו עליו ובדרך זאת ניצל - הוא מתחמק ליער, עובר את נהר ה- BUG ומגיע לצד הסובייטי**

RAFOWICZ IZAAK - 3947= - העד מספר על בריחתו מ-
BIALYSTOK בעקבות הצבא האדום הנסוג - **לאחר שישה שבועות של הליכה רגלית הוא מצליח לעבור את החזית -** העד היה בעומק רוסיה בעת השואה ובחזרתו לעיר לא מצא איש ממשפחתו

3948 - חסר במקור

WILOMAWSKI JAKOB-3949*= - העד מצא דרך לצאת מגטו
WARSAWA - הוא עבר את חומת בית הקברות לצד הארי - **בלילה הוא משאיר את בתו בפתח בית יתומים פולני עם פתק צמוד לבגדיה - העד מצא את בתו בבית היתומים כשחזר מהמחנה**

3950 - CHARYN MINIA - העדה הייתה זמן מה בגטו WARSZAWA אך יצאה והגיעה ל - LAPA היא מספרת על העיירה - בהמשך היא מסתרת בכפרים בסביבה בעזרת פולנים - **כומר מכניס אותה למנזר ופורש חסותו עליה**

3951 - BORNSTEIN SIMCHE, KLESZCZELSKI ICEK, BIALOSTOCKI JOSL - שלושת העדים מעידים על פתיחת מספר קברי אחים בסביבת העיירה KLESZCZEL והבאתם לקבורת ישראל - הם מוסיפים פרטים שאספו על נסיבות רציחתם

=3952- LEZERSON JENTE - **עדות חשובה !!! עד עתה עדות יחידה בנושא זה !!!** העדה עם שני ילדיה הקטנים נשארה תקועה ב - BIALYSTOK לאחר כניסת הסובייטים בעוד בעלה היה בארץ ישראל - **הייתה בגטו ובאוקטובר 1942 הוחלפה תמורת נתינים גרמנים - דרך ISTAMBUL - ו WIENA הגיעה לארץ ישראל בנובמבר 1942**

=3953- PLOTNIK MOSZE - רב - על הכחדת יהודי WORONOW ליד LIDA - מאמר שהופיע בעיתון "Der Tag" - ארה"ב

=3954- SLAWIK FAJWEL - העד מספר על מחנות שונים - מתעכב על מחנה קשה במיוחד: BIRKENAU סניף של LAGUSZA

=3955- ESTRAW MASCHA - העדה מגוללת מסכת של אירועים - **ניצלה עם ילדתה הודות לאיכר פולני**

3956 - חסר במקור

3957- FAKTOR ROZA - העדה היא נציגת הוועד ההיסטורי ב - BIALYSTOK - היא מוסרת על אקסהומציה (קבורה מחדש) של 8 פרטיזנים שנפלו ביערות RAFALOW

3958 - SURACKI SZMUL - ביום חיסול הגטו ב - KNISZYN העד יחד עם אח ושתי אחיות הסתתרו בחצר ביתם - לאחר מספר ימים מצאו מסתור אצל איכר - **אחרי השחרור התאספו בעיירה 52 יהודים ששרדו - כאשר הצבא האדום עזב את האזור והלאומנים הרימו ראש כמה שומרים יהודים מזוינים שמרו בלילות אך אחרי הרצח הראשון כולם הסתלקו**

=3959- SURACKI SZMUL - העד מספר בפרוטרוט על יהודי העיירה KNISZYN עד גירושם ל - "פולק העשירי" ב - BIALYSTOK - **העד מספר שכומר העיירה פעל והטיף בין בני עדתו לעזור ליהודים**

3960 - SZULKLAPER NACHEMJASZ - העד חי במסווה ארי ועובד ברכבת כעוזר לנהג קטר בהבערת פחם - הוא מספר שראה רכבות שהובילו יהודים לכיוון TREBLINKA מהן קפצו יהודים בנסותם להימלט מגורלם

=3961- SZULKLAPER NACHEMJASZ - העד חי במסווה "ארי" - משתתף במרד הפולני ב- 1944 WARSZAWA - הוגלה לגרמניה

=3962- SZULKLAPER NACHEMJASZ - מוסיף פרטים על העדות לעיל

3963 - חסר במקור

3964 - BOJTNER LEJB - העד מספר את קורות העיירה הקטנה ZABIZOWICE

ZAWIERCE - LEWKOWICZ SZLAMA - 3965= העדות הזאת נשלחה גם ליהודים יוצאי
באמריקה - זהו דו"ח מפורט מאד שחובר ע"י מזכיר הקהילה מלפני המלחמה - הוא מכיל
שמות רבים ופרטי האקציות עד לחיסול כל יהודי העיירה

-WALOSZEK RUDOLF-DR.REACH EUGENIUS-SZAJER MARKUS-HEICHEL ROZA-3966=
RYCHTER ADOLF - העדים מספרים על קהילת BIELSKO מלפני המלחמה ובזמן השואה -
מוסרים ידיעות על קורותיהם של הזוגות המעורבים ובניהם

DR. BETTER HERBERT-3967= העד היה חבר ה - JUDENRATH ב - BIELSKO - 32 *זוגות*
בנשואים מעורבים נשארו בעיר יחד עם 53 צאצאיהם - "MISCHLINGE"

RYCHTER FRANCISZEK-3968= העד מספר על חיסול יהדות BIELSKO-BIALA על ידי
שילוחם למות - חלק גדול מהיהודים ברח למזרח בתחילת המלחמה - כל השאר הועברו
למקומות שונים בשורה של אקציות

3969 - STAUBER EDWARD - העד מספר על KATOWICE - בזכות רעיתו הארית הוא
נשאר בעיר - ב - 8/5/1944 **נשלחו כל היהודים במשפחות מעורבות למחנות ריכוז** - העד
הגיע ל - AUSCHWITZ ולמחנות אחרים

3970 - BLONDER - העד הוא מזכיר הועד היהודי ב - BIELSKO אחרי שחרור העיר - הוא
מספר על שתי הערים הקרובות זו לזו : BIALA ו - BIELSKO - הוא מונה את אנשי ה -
JUDENRAT בביאלה שם רוכזו כל היהודים בגטו - הוא מזכיר גם שמות של משתפי פעולה

3971 - MORDUCHOWICZ LIPA - העד קפץ מקרון הרכבת שהסיעה את יהודי
BIALYSTOK עם חיסול הגטו - הוא מגיע אל קבוצת פרטיזנים יהודים ומספר את קורותיהם

3972= MANELIS BUMA - העד יצא ליערות KNISZYN יחד עם קבוצת צעירים מגטו
BIALYSTOK - הם השיגו נשק והפכו לקבוצה פרטיזנית - הם מצטרפים ליחידה של
פרטיזנים סובייטים - העד מתלונן על יחס עוין

3973= SENDLAK STEFAN - העד הוא פולני פעיל בארגון ZEGOTA ששמה לה כמטרה
לעזור ליהודים בדרכים שונות באזורים שונים של פולין אך בעיקר ב - WARSZAWA - העד
מזכיר שמות של יהודים ופולנים הפעילים בנושא - העד מספר על "תרמית אזרחות זרה"
שהגרמנים יזמו ב- 1942 - **לפי גרסתו התאספו יהודים במלון ברחוב CHMIELNA**
כשהגרמנים מבטיחים לשלחם לאיטליה - הם נשלחו ועובדי הרכבת מוסרים שהגיעו
ל - GDANSK ועקבותיהם נעלמו - **קשר ישיר לפרשת "HOTEL POLSKI"**

3974 - ZOLTAK ICEK - עדות לטובת יהודי שגר ב - BUENOS AIRES - העד מוסר שבגטו
LODZ היה לו יחס הוגן אל היהודים תחת השגחתו

3975 - KARMIOŁ MAJER - גם עדות זאת ניתנה לטובתו של WOLF ZUSSMAN היהודי שגר
בארגנטינה

3976 - חסר במקור

3977 - GRYLAK SZMUL - עדות לטובת יהודי בגטו LODZ הנאשם כנראה בהתנהגות לא
הולמת

3978 - RADZYNER JAKOB - עדות דומה לעדות הקודמת

=GRINBERG SZEPSL-3979- העד מספר על יהודי SOKOLOW PODLASKI בעת הכיבוש

=WEINSTOCK JOZEF-3980- העד מספר על מחנה PUSTKOWIE

3981 – WAJNBERG EUGENIA - עדות נגד CHIMOWICZ מנהל רסורט המתכת בגטו LODZ

=3982 – FERSTENBERG LUDWIK - העד מספר על העיירה DEREZYN - הוא מוסר גם ידיעות הנוגעות ל - SLONIM למחנה עבודה PUSZOWICE ולעיירה KOZLOSZCZYNA - העד מגיע לפרטיזנים באזור וחלק ניכר מהעדות מוקדש להם - שנתיים היה בין פרטיזנים והוא מספר את ההתרחשויות בין יולי 1942 עד לשחרור ביולי 1944 - **הוא מטפל בעדות בעניין האנטישמיות בקרב הפרטיזנים ומספר על מקרים של רצח יהודים והוצאות להורג** - העד מזכיר שמות רבים ומוסר מידע רב - **עדות חשובה !!**

=3983 - ZLATKA ANNA - עדות כנגד מפקד המשטרה האוקראינית ב - TREMBOWLA - העדה מוסרת על האקציות שנערכו בגטו עד חיסולו

=3984 - WORONER HERMAN - מעיד כנגד רוצחי S.S. שפעלו ב DROHOBYCZ -
וב - BORYSLAW

3985-6-7 - חסר במקור

=3988 - DR.REICHER EDWARD - העד הוא רופא יהודי שנקרא לתת טיפול רפואי ל - HOEFLE, קצין S.S. שריכז את המטה הגרמני הממונה על גירוש גטו WARSZAWA להשמדה באקציה הגדולה של סוף הקיץ—1942- **הערות חשובות !!**

3989 - חסר במקור - Z.I.H.

3990 - MARA CHANA - העדה מספרת על עבודתה יחד עם בנה ובתה במפעל " HASAG " ב - SKARZYSKO KAMIENNA

3991 - ROTSZTAJN ICCHAK - **העד נותן עדות מפורטת על מעשיו הרצחניים של הגרמני METZNER ב- SLONIM החל מרצח 12 אנשי ה - JUDENRAT הראשון ועד ארגון החיסול הסופי בו הוא ירה במקלע לתוך ההמון**

=3992 - LEFELSZMIL ZALMAN - העד מספר על שבועות ראשונים לכיבוש ב - SANOK - לאחר מכן הוא עבר יחד עם אחרים את נהר ה - SAN לתחום ברית המועצות

3993 - PIATKOWSKI STANISLAW - העד הוא פולני שעזר לשני יהודים ב - OSTROWIEC KIELECKI במשך מספר חודשים לפני השחרור ואחד מהם העביר לו במסמך מנוסח וחתום מחצית מירושתו רכוש משפחתו : שלושה בתים ב - LODZ - **150 דונם אדמה בבני ברק ב- PALESTINA - מסמך מעניין מאד**

=3994 - REGINA+BLEIMAN IZRAEL - BOROWSKA-PRIMAN - שני העדים מתלוננים כנגד CHIMOWICZ, יהודי שניהל את מפעל המתכת בגטו LODZ

3995 - BERMAN ABRAM - העד מגיע לגטו NOWOGRUDEK עם גירוש יהודי DEREWNE במאי 1942 – העד מתאר בצורה חיה את המצב ממועד זה ועד לחיסול הסופי

ALFRED - BOROWSKA-BRYMAN REGINA - 3996 - לעדה יש טענות כבדות נגד
CHIMOWICZ מנהל סדנת המתכת בגטו LODZ על התנהגותו כלפי היהודים שהיו תחת
מרותו

ROZMARYN BENJAMIN-3997= - העד ואישתו היו בגטו SLONIM ועבדו בסדנא שם תיקנו
נשק שלל רוסי - **התארגנה קבוצת יהודים שגנבה נשק במטרה לצאת ליער - הקבוצה
מצטרפת ליחידת פרטיזנים - העד ואישתו היו ביחידת החבלנים**

KRAWCZYK IRENA-3998=* - העדה היא נערה יהודיה שהתנצרה וחיה בכפר עד 1948 היא
שרדה **בזכות מזל ותושיה**- היא השיגה לעצמה תעודת לידה, היא חיפשה ומצאה עבודה
בכוחות עצמה, החליפה מקום כשלא היתה מרוצה - רק ב- 1948 היא באה לבית ילדים

LEKACH BRONISLAW-3999=-העד מזהה לפי כתבה בעיתון פולני שהלשין על יהודים
ופולנים קומוניסטים ב - GLENBOKIE - כתוצאה מההלשנה הם הוצאו להורג

FUKS GUSTAWA - 4000* - זיכרונות ילדה – תחילה בגטו LUCK אחר כך ביער בנדודים
ובמסתור – **לאחר השחרור התרחקות מיהדות**